

O korrus

Ebainimlikkus

4 elusaatust

Trepi lõppedes jõuab esimesse ruumi. Ruum on umbes 4X4 meetrit konkreetsete piirideta. Seistes trepile seljaga jääb paremale ava tualettruumidesse, otse ees on must poolkaares sein, millel liigub ja ilmub valge joonistähedega kiri erinevate inimeste tsitaatidega näiteks on kirjas "Oma riigi eest vastutame kõik koos ja igaüks eraldi" Lennart Meri kirjanik ja Eesti Vabariigi president. Trepi ja musta poolkaares seina vahele jäävad 8 musta väikeset klapptooli, mis on asetatud kahte ritta. Seistes trepi poole seljaga jääb vasakut kätt neli umbes 60 tollist püstise ristküliku kujulist ekraani, millel videod nelja erineva vanainimesega. Näitleja Sergo Vares seisab kordamööda nende inimeste seljataha ja tutvustab neid lähemalt audiogiidi vahendusel. Audiogiidi kasutusel viitab ka maas ruumide liikumist suunavale juhtteele märgitud ümar metall plaat.

Vagun

Trajektoori mööda edasi liikudes jõuab väikese kaldtee kaudu ruumi, mida on kujutatud rongivagunina. Mõõtudega umbes 8x3x3 meetrit. Ruumi seinad, põrand ja lagi on kõik servamata tumedatest laudadest. Seistes seljaga ukse poole jääb paremale neli vitriini ja üks ukseauk vaguni keskel. Otse seinas on üks ukseava. Vasakule jääb kolm vitriini, üks puutetundlik ekraan ja üks ukseauk. Ukseseinas, millest sisenesime, jääb vasakule umbes 1,5 meetri kõrgusele ruumi tutvustava infoga ekraan. Vaguni põrand liigub sujuvalt ringikujuliselt. Põrandale on põletatud 32 erinevas suuruses musta jalajälje paari.

Siber

Trajektoori mööda edasi liikudes juhib juhttee paremale järgmisesse ruumi, mis on mõõtudega umbes 10,5x3x3 meetrit. Kogu ruum on jagatud poolikute seintega mõtteliselt kolmeks. Seistes seljaga mustaks värvitud uksesein poole jääb vasakule valge poolkaarega ruum, mille seinal näidatakse videolõike Siberi maastikust erinevatel aastaegadel. Ukseseina ääres valge seina vastas on kolm musta väikest klapptooli. Ukseseinast otse vastassein/ruum on värvitud mustaks, kuid selle peale on kleebitud mustvalgetest suurendatud fotodest ja kirjast välja lõigatud neli inimese kujutist. Iga kujutis on kleebitud ühe vitriini juurde. Vitriinid asuvad umbes 1 meetri kõrgusel ja ulatuvad seinast välja. Kõige parempoolsem vitriin on ilma klaasita ja selles on pruunide kaantega fotoalbum, mida võib katsuda.

Seistes seljaga uksesein poole jääb paremat kätt ruumi osa, mille seinad on betoonist. Ukseseinast otse vastas oleva seina paremasse nurka on pandud rohelisteks värvitud reformvoodi, millel tumerohelisest presentmaterjalist õlgedega täidetud madrats. Voodi peal on kolm raamatut. Nii voodit kui raamatuid on võimalik kombata. Otsaseinal liigub käsikirjaline eestikeelne kiri ning ukseseinast paremal sama tekst inglise ja vene keeles. Reformvoodi vastas vasakul nurgas on muuseumi lastetasandi must madal kapp, mille kahe riuli ees on mustad kardinad. Vasakpoolne riul kujutab endast klassiruumi ja parempoolne riul rongivagunit koos perrooniga.

Viimase kahe ruumiosa laest ripuvad alla erinevatel tasapindadel olevad 15 suurt silindrikujulist klaasvtriini, milles on vangilaagrist pärit esemed, näiteks noad, kahvlid, Eesti lipu embleem, portsigarikarbid, isetehtud nõelad ja tammelehtedega tubakakott.

Holokaust

Liikudes edasi järgmisesse ruumi jääb meie selja taha eelmise ruumi reformvoodi. Kohe paremat kätt jääb pääs rongivagunisse tagasi. Paremasse seinu jääb ka klaasvtriin mõõtudega umbes 1,5 x 2 meetrit. Otseseinas on püstise ristkülikukujuline umbes 60 tolline ekraan, millel kiri Daisy 1933 - 1941 ning mustvalged pildid Daisyst.

Ruumi sisenemise avast vasakule jääb ava, mille vastasseinas on kuldse raami sees Daisy portree ning pikk varuväljapääsu koridor. Ole ettevaatlik, sinna viib aste.

Eksiilis

Läbi vaguniruumi tulles jõuab suurde ruumi mõõtudega umbes 10X8 meetrit. Ruum on jagatud kaheks osaks ukseseinast otse oleva vaheseinaga. Ruum on ümar ja nurkadeta. Uksest paremale jääb kõigepeale tutvustava infoga ekraan. Sellest kohe edasi on erinevate mõõtudega erinevatel kõrgustel 14 klaasvtriini raami. Klaasvtriinist edasi paremale jääb kolm väikest musta klapptooli.

Ukseseinast otse on suur valge sein, millel video paadiga merel sõitvatest paljudest inimestest paljude kohvritega. Video ees on suur puidust paat mõõtudega umbes 5 x 3 meetrit. Paati on lubatud ka kombata. Paadi küljes on ka lahtised aerud, nii et ole tähelepanelik.

Ruumi põrand on kaetud fotoga mäslvast merest. Uksest vasakule jääb kuus väikest musta klapptooli. Toolidest edasi on tumesinisele seinale kleebitud kuus erimõõtmelist mustvalget pilti. Liikudes edasi vasakule poole jõuab käesoleva ruumi poolitanud seinu teisele poole. Liikudes edasi mööda seinu, mis jäi sissepääsu avast vasakule jõuame järgmise sinise seinuosi, mille peale on joonistatud maailmakaart millele joonistatud seal olevate klaasvtriinide juurest viivad valged nooled. Klaasvtriin ja seega ka nooli on seinas 12. Samast seinast edasi mõned sammud on umbes 2,5X1 meetrit trellid, mille taha on pandud hulk erinevaid raamatuid ning paar väikest auku. Trellidest natuke maad edasi ava järgmisesse ruumi. Ukseseinu vastas ruumi poolitava seinu teisel pool on 78 erinevaid inimesi, sündmusi ja kohti kujutavat enamuses mustvalget fotot. Samas seinas, fotodest edasi on 6 umbes 13x17cm suurust ekraani erinevate koduvideotega. Ning kaks suuremat puutetundlikku ekraani, millest vasakpoolsemas saab kuulata Välis-Eesti muusikat.

Nõukogude Eesti

Võimu juurutamine

Uksest sisenedes jõuab esialgu hämarasse ruumi mõõtudega umbes 4x2 meetrit, mille kõiki seinuosi katavad nõukogude aegsed propagandaplakatid ja loosungid. Uksest paremale jääval seinal on

punasel taustal must meheprofiil, millel suur valge kiri "LENIN - SINU MÕTTED TEOSTUVAD!" Ukseseinal on mitme postri kollaaž, millest ühel on kujutatud valvelseisakus pioneeritüdrukut ning venekeelne kiri "VSEGDA GOTOV!" Ja aastaarv 1987.

Ukseseina vastasseinas on suur plakat rahvariites inimestest lillede ja akordioniga. Pildi all on kiri Elagu 1. mai. Pidutseva rahva kohal on Stalini ja Mao portree ning nende ees on kiri "Stalin see on rahu!" Uksest vasakule on kogu ruumi laiuses ava järgmisesse ruumi.

Järgmisel ruumil puudub konkreetne kuju vaid on palju erinevaid nurkasid. Nurkade taga on suured maast laeni klaasvitriinid, mille ees on punasest sametist kuldse paelaga kardinad. Ukseavast paremale jäävad trellid, mille taga on raamatud üksikute aukude/vahedega raamatute vahel. Otsesein on umbes 45 kraadise nurga all sinist värvi ja selle ees on kolm musta väikest klapptooli. Seistes seljaga ukseava poole jääb paremale suur kuldne viisnurk, millel on kolm puutetundlikku ekraani. Viisnurga kohal laes on suur umbes 4m diameetriga ümmargune pilt Stalinist.

Ukseseina vastas 45 kraadise nurga all oleva seina taga on nurk koos klaasvitriini seinaga, millel ümmargune suur ketas diapositiividega ja väikese vaateavaga, sealt sisse vaadates on külastajal võimalik uudistada mustvalgeid fotosid.

Ukseseinast paremal viisnurga taga on vitriin metsavendlusest.

Vitriinist vasakul on ava, mida mööda saab minna lastele mõeldud metsavendade rajale kus on puulaastudest maapind ja vineerist erinevatel kõrgustel puuvõrad ning seintel peeglid.

Ukseseinast läheb ruum paremale edasi ning sellest paremale jääb klaasvitriin kaasaminekust ja kohandumisest. Vitriini seina vastasseinas on kaks musta klapptooli ning üks järgmisesse ruumi.

Ruum on mõõtudega umbes 4x2 meetrit. Ukseseinast vasakule ja osaliselt ka otse on suur maast laeni klaasvitriin, mille taga on neli suurt postamenti esemetega.

Otseseinas klaasvitriinist paremal on sinisel taustal puutetundlik ekraan ja selle all must väike klapptool. Ukseseinas uksest paremal seina keskel on veel üks puutetundlik ekraan.

Ukseseinast vasakul on ava järgmisesse ruumi.

Nõukogude Eesti argipäev

Ruum on mõõtudega umbes 11x5,5 meetrit. Kogu ruum on poolseintega jagatud 4 osasse. Esimene osa umbkaudsete mõõtudega 2x 5,5 meetrit kujutab endast Tallinnas Õismäe linnaosa maju, kus vahelduvad päev ja öö. Eritasapinnalised seinad on kaetud õismäele iseloomulike majade fotodega.

Järgmine osa kogu ruumist on jagatud kaheks toaks mõõtudega umbes 2x2. Paremale jääb virtuaalreaalsuse ruum, mille kõik seinad on kaetud nõukogudeaegsete ajalehtedega ning maas on hall vaip. Ruumi otseseinas on ekraan, kus näitab ruumi, milles viibib inimene, kes kasutab virtuaalreaalsuse aparati. Vasakul seina ääres on üks madal nõukogudeaegne pruun kapp, millel lapid aparadi puhastamiseks ning karp, milles hoitakse aparati. Ruumi laes otseseinast paremal nurgas ripub kaks ja ukseina vasakus nurgas ripub üks nõukogude aegne laelamp.

Virtuaalreaalsuse ruumi vastasruum kujutab endast nõukogude Õismäe korteri elutoanurka. Ruumi seinasid katavad 8 nõukogude ajal kasutatud tapeeti. Seina ääres on peenikestel jalgadel kahe

väikese valge sahtliga telekakapp ning selle peal suur kineskoop telekas. Telekast paremale jääb söögilaua tool, mis on kaetud pruuni heegeldatud linaga ning telekast vasakule jääb tugitool millele pandud pruun ruuduline tekk.

Viimane osa ruumist - vasakule jääb nõukogude aegne Õismäe köök, kus võib julgelt kõigi esemeid kombata ning paremale seinale jääb kaks ust, millest esimene viib edasi järgmisesse ruumi. Ukseseinast otse vaadates on varuväljapääsu uks.

Köögi vastasseinas on uks, mis viib edasi pikka kitsasse koridori mõõtudega umbes 1,5 x 6,5. Koridori seinad on betoonist. Koridori lõpupoole jääb paremat kätt sein 14 A4 mõõdus fotokollažiga. Fotodel on kujutatud Nõukogude Eesti igapäevaelu. Ukseseinast vasakule jääb sein, mis umbes 3 meetri pärast läheb umbes meeter laiemaks. Laiemaks läinud osa seinale on kleebitud seinamõõtudes foto neljast poisist, kellest kaks on pioneerid ning kes seisavad veeautomaadi kõrval ning joovad klaasidest vett. Koridori otsaseina ja vasaku seina nurgas seisab suur nõukogudeaegne gaseeritud vee automaat, mille peal on joogitopsid. Automaadi ees maas prügikast. Otsaseinas koridori sisse toonud ukse vastas on uks. Uksest sisenedes liigume edasi lifti, mis viib meid 2. korrusele ja järgmisesse ruumi. Lifti ukse tuleb avada ise. Lifti sisenedes on kohe vasakul maast umbes meetri kõrgusel nuppude rida. Vali alt poolt lugedes kolmas ümar nupp, et jõuda 2. korrusele.